

UITGAVE

Koninklijke Vereniging ter
Beoefening van de Krijgswetenschap
www.kvbk.nl
info@kvbk.nl

Secretaris:
luitenant-kolonel drs. I.M. de Jong
Telefoon 0318 - 68 32 30

REDACTIE

**brigade-generaal cav prof.
J.M.J. Bosch (hoofdredacteur)**
Telefoon 076 - 527 32 09
of 015 - 284 42 58
Fax 076 - 527 32 23
of 015 - 284 47 21

mw. drs. A. Kool (bureauredacteur)
Instituut Defensie Leergangen
Telefoon 015 - 284 47 20

kolonel cav drs. P.J.E.J. van den Aker
kolonel KLu J.F.W. van Angeren MA
drs. P. Donker
drs. P.H. Kamphuis
luitenant-kolonel KMar mr. M.Th.J.
Messerschmidt
kolonel MPSD drs. F. Matser
kolonel TS ir. R.G. Tieskens
commodore KLu J.S. Willemse

SECRETARIAAT

Kopij zenden aan:
Koninklijke Militaire Academie
Vakgroep MOW
MPC 71 C
Postbus 90002, 4800 PA Breda
mlwa.gurp.brouwers@mindef.nl

Tevens: ledenadministratie KVBK

LIDMAATSCHAP

binnenland € 22,50
studenten € 15,00
buitenland € 27,50

ADVERTENTIES

CET Reclame & Publiciteit
Telefoon 0497 - 53 15 31

DRUK

Drukkerij Giethoorn Ten Brink
Vormgeving: TS Media

ISSN 0026-3869

NADruk VERBODEN

JAARGANG 172 NUMMER 12 2003

MILITAIRE SPECTATOR

alfabetisch register op de
172ste jaargang - 2003

Artikelen III

Auteurs VII

Recensies XI

**Verklaring van de in dit register
gebruikte afkortingen**

Ed = Editoriaal
MA = Meningen van anderen
AMA = Antwoord op meningen van anderen
De nummers zijn tussen haakjes vermeld

ARTIKELEN

A

- Academic 'critical mass'. The road to -, door prof. D.M. Drew (6) 272
- II Air Manoeuvre Brigade operationeel gereed. Een 'joint' eenheid bij uitstek, door M.J.H.M. Bastin, W.C.G.J. Gerdsen en C.J. Matthijssen (12) 629
- II Air Manoeuvre Doctrine. Introductie van een 'joint' leidraad, door W.J.A. Gelissen, W.C.G.J. Gerdsen en C.J. Matthijssen (12) 642
- 'Airpower' in het postmoderne tijdperk. Revolutie in de lucht, door F. Osinga (6) 338
- 'Airpower'. De ontwikkeling van - tot 1945, door P.W.W. Wijninga (6) 277
- 'Airpower'. Douhet, atoombommen en de angst voor Harmacédon. Het strategisch gebruik van - tijdens de Koude Oorlog, door J.F.W. van Angeren (6) 301
- 'Airpower'. Psychologische aspecten van -. Van bij- tot hoofdzaak, door drs. W.M. Klumper (6) 312
- 'All are welcome!', door L. Polman (4) 208
- Andere tijden vragen om een andere krijgsmacht, door P.C. Kok en C. Schwenke (4) 200
- Andere tijden vragen om een andere krijgsmacht (MA), door A.J. van Vuren (5) 254
- Andere tijden vragen om een andere krijgsmacht (MA), door prof.dr. R. de Wijk (5) 255
- Andere tijden vragen om een andere krijgsmacht (MA), door T.W. Bolze (10) 536
- Andere tijden vragen om een andere krijgsmacht (MA), door J.P.A. de Jongh (5) 257
- Andere tijden vragen om een andere krijgsmacht (AMA), door J.P.A. de Jongh (9) 488
- Andere tijden vragen om een andere krijgsmacht (AMA), door P.C. Kok en C. Schwenke (9) 484

B

- Baltic States. The -. Transition towards Efficient Armed Forces, door M.H. Clemmesen (11) 597
- Bevelhebbers. Weg met de -, leve de CDS (Ed) (7/8) 366
- Bezint eer gij begint (Ed) (2) 50
- Bijzonder personeel verdient bijzondere zorg (Ed) (10) 494
- Bingo, door L. Polman (5) 250
- Boekenwijsheid en militaire geest. 175 Jaar KMA, door prof.dr. P.M.H. Groen en dr. W. Klinkert (11) 553

C

- Carrière of barrière?, door drs. B. van Zevenbergen-Snel en drs. P.M. van Zijl (2) 89
- Commandant, zetbaas, speelbal, door P.H. de Vries (3) 152
- Conflicten. Nieuwe vormen van -, door R.M. da Silva Feirreira (2) 62
- Cruciale elementen van toekomstig optreden, door D.L. Berlijn (6) 358

D

- Denken in netwerken. Integratie van logistiek, informatiekunde & ICT en organisatiekunde in het onderwijs, door ir. N. Faber, dr. W. Jansen en ir. P.L.J. Thoolen (7/8) 413
- Dissuasion Française. La -. De Franse nucleaire doctrine in het verleden en in de nieuwe strategische omgeving, door J.M. à Campo (4) 194
- Doelselectie bij luchtoperaties en de rol van de operationeel jurist, door mr. J. Voetelink (6) 327
- Douhet, atoombommen en de angst voor Harmacédon. Het strategisch gebruik van 'airpower' tijdens de Koude Oorlog, door J.F.W. van Angeren (6) 301

E

- ECOMOG. 'F*** -', door L. Polman (11) 610
- Editoriaal: Betrouwbaar leiderschap (12) 626
- Editoriaal: Bezint eer gij begint (2) 50
- Editoriaal: Bijzonder personeel verdient bijzondere zorg (10) 494
- Editoriaal: Een heet voorjaar? (4) 162
- Editoriaal: Media, macht en onmacht. Over - (5) 218
- Editoriaal: Militaire luchtvaart: volwassen in een 'joint' omgeving (6) 270
- Editoriaal: Officiersopleidingen: balanceren tussen Mars en Minerva (11) 550
- Editoriaal: Onderwijs en onderzoek: kostenpost of investering? (3) 106
- Editoriaal: Personeel op de schop (9) 430
- Editoriaal: Stuurmanskunst (1) 2

Editoriaal: Weg met de bevelhebbers, leve de CDS	(7/8)	366
Eer: een beloning voor moed, door dr. P.H.J. Olsthoorn	(1)	27
Eisen stellen, door P.H. de Vries	(1)	42
Elf jaargangen Militaire Spectator (1992-2002), door drs. J. Terpstra	(12)	653
Ethiek. Militaire –. Enkele kanttekeningen bij een nieuw militair studieboek, door L.J.J. Dorrestijn	(9)	446
Ethische grenzen aan de oorlog tegen het terrorisme, door dr. C.A.J. Ceulemans	(4)	165
EU. De NAVO en de – na de Top te Praag, door prof. mr. P.J. Teunissen	(3)	120
Europese militaire transformatie I. Netwerkend de oorlog in? NCW en de –, door F. Osinga	(7/8)	386

F

F-16. Geen mid-life crisis maar een mid-life update. Het moderniseringsprogramma van de –, door drs. P.E. van Loo	(3)	109
'F*** ECOMOG', door L. Polman	(11)	610
Flexibiliteit en starheid in krijgshistorisch perspectief, door drs. E.H. Kramer en prof. dr. H. Kuipers	(9)	454
Flexibiliteit en starheid in krijgshistorisch perspectief (MA), door J. Docter	(11)	615
Franse nucleaire doctrine. La dissuasion Française. De – in het verleden en in de nieuwe strategische omgeving, door J.M. à Campo	(4)	194

G

Gedachten over 'de officier', door F.E. van Kappen	(2)	53
Geen mid-life crisis maar een mid-life update. Het moderniseringsprogramma van de F-16, door drs. P.E. van Loo	(3)	109
Gemechaniseerde eenheden: misvattingen en opvattingen, door O.P. van Wiggen en M.H. Wijnen	(9)	472

H

Hogere Defensie Vorming. De –, door R. Groot	(11)	587
'House of Orange. From the – to the House of Bush: 400 years of revolution in military affairs', door prof. G. Parker	(4)	177

I

ICT. Denken in netwerken. Integratie van logistiek, informatiekunde & – en organisatiekunde in het onderwijs, door ir. N. Faber, dr. W. Jansen en ir. P.L.J. Thoolen	(7/8)	413
Informatie Operaties. Psychologische perspectieven op –, door dr. H.J. Griffioen-Young, drs. H.J.W. Janssen en prof. dr. A.W.K. Gaillard	(1)	36
Inlichtingen- en Veiligheidsdiensten. De nieuwe wet op de – (MA), door J.R. Mulder	(3)	154
Inlichtingen- en Veiligheidsdiensten. De nieuwe wet op de – (AMA), door mr. D. Bijl	(3)	156
Integrale aanpak: cruciaal voor de effectiviteit van de krijgsmacht. Een –, door drs. I. Piepers	(5)	221
'Intelligence'. NATO – Development Campaign, door H. Emmens	(7/8)	369
'International Force of Accountants', door L. Polman	(9)	480
Inzet van kennis en ervaring voor de wederopbouw. Een essay over de toekomst van de krijgsmacht, door C.A.J. ten Anscher en J.C. Terweijden	(10)	528
Inzet van Russische 'airpower' in het tweede Tsjetsjeense conflict (oktober 1999 - heden). De –, door drs. M. de Haas	(7/8)	400
Irak: eindafrekening of begin aanpak schurkenstaten? De Iraans-Russische samenwerking en het Iraakse dilemma, door drs. C. Widdershoven	(2)	81

J

K

KMA. Boekenwijsheid en militaire geest. 175 Jaar –, door prof. dr. P.M.H. Groen en dr. W. Klinkert	(11)	553
KMA. Verbeter voortdurend, maar behoud het goede, door C.G.J. Hilderink	(11)	565
Koninklijke Landmacht. US Army 'transformation' en de –. De toekomst wordt zichtbaar, maar wat doen we ermee?, door M.C. de Kruif en N.J.E. van der Zee	(3)	131
Korea. De luchtoorlog in – en Vietnam. Overeenkomsten, verschillen en lessen, door F.H. Meulman	(6)	288
Krijgsmacht. Andere tijden vragen om een andere –, door P.C. Kok en C. Schwenke	(4)	200

- Krijgsmacht. De toekomst van de – (MA), door E.J. Oliemans (4) 212
 Krijgsmacht. Een integrale aanpak: cruciaal voor de effectiviteit van de –, door drs. I. Piepers (5) 221

L

- Leidinggevende. Vertrouwen in de –, door drs. I.E. van der Kloet (10) 508
 Lezen. 1000 Woorden over: –, door P.H. de Vries (12) 672
 Luchtoorlog in Korea en Vietnam. De –. Overeenkomsten, verschillen en lessen, door F.H. Meulman (6) 288
 Luchtvaart. Militaire –: volwassen in een 'joint' omgeving (Ed) (6) 270

M

- Marokkaanse militaire bijdrage aan de strijd tegen nazi-Duitsland 1940-1945. De –, door dr. W. Klinkert (5) 230
 Mededelingen KVBK (1) 4; (2) 52; (4) 164; (7/8) 368; (9) 432; (10) 496; (11) 552
 Media, macht en onmacht. Over – (Ed) (5) 218
 Midden-Oosten. Naar de geul van haat, verbittering en bloed. Nederlandse officieren in het –, 1956, door drs. A. ten Cate (10) 517
 Militaire ethiek. Enkele kanttekeningen bij een nieuw militair studieboek, door L.J.J. Dorrestijn (9) 446
 Militaire luchtvaart: volwassen in een 'joint' omgeving (Ed) (6) 270
 Militaire Spectator. Elf jaargangen – (1992-2002), door drs. J. Terpstra (12) 653
 Militaire Strafrechtspraak. De ontwikkeling van de – sinds het begin van de negentiende eeuw, door prof. mr. G.L. Coolen (12) 661
 Moraal van moreel. De –, door P.H. de Vries (4) 210
 Mythen, sprookjes en andere onzin, door P.H. de Vries (2) 95

N

- Naar de geul van haat, verbittering en bloed. Nederlandse officieren in het Midden-Oosten, 1956, door drs. A. ten Cate (10) 517
 'NATO Intelligence Development Campaign', door H. Emmens (7/8) 369
 NAVO en de EU na de Top te Praag. De –, door prof. mr. P.J. Teunissen (3) 120
 Nederlandse veiligheids- en defensiebeleid. Het –. Fundamentele ontwikkelingen vragen om een fundamentele discussie, door drs. I. Piepers (1) 5
 Nederlandse veiligheids- en defensiebeleid. Het – (MA), door drs. A.A.H. de Bok (2) 97
 Nederlandse veiligheids- en defensiebeleid. Het – (AMA), door drs. I. Piepers (2) 98
 Netwerken. Denken in –. Integratie van logistiek, informatiekunde & ICT en organisatiekunde in het onderwijs, door ir. N. Faber, dr. W. Jansen en ir. P.L.J. Thoolen (7/8) 413
 Netwerkend de oorlog in? NCW en de Europese militaire transformatie I, door F. Osinga (7/8) 386
 Netwerkend de oorlog in? NCW als product van de revolutie II, door F. Osinga (9) 433
 Nieuwe NAVO-commandostructuur. De –. Meer dan een nieuw jasje?, door S.A.M. Wulffaert (10) 497
 Nieuwe NAVO-commandostructuur. De – (MA), door J.T.M. Damen en R.E. Harmsma (12) 674
 Nieuwe vormen van conflicten, door R.M. da Silva Feirerra (2) 62
 Nieuwe wet op de Inlichtingen- en Veiligheidsdiensten. De – (MA), door J.R. Mulder (3) 154
 Nieuwe wet op de Inlichtingen- en Veiligheidsdiensten. De – (AMA), door mr. D. Bijl (3) 156
 Nucleaire strategie. Rusland en de VS. Zin en onzin van –, door prof. dr. V.S. Belous (1) 18

O

- Officier. Gedachten over de –, door F.E. van Kappen (2) 53
 Officiersopleidingen: balanceren tussen Mars en Minerva (Ed) (11) 550
 Officiersopleidingen uit de gelederen. Bekend maar onbemind, door drs. R. Sinterniklaas (11) 574
 Onderwijs en onderzoek: kostenpost of investering? (Ed) (3) 106
 'One person one gun', door L. Polman (10) 532
 Ontwikkeling van 'airpower' tot 1945. De –, door P.W.W. Wijninga (6) 277
 Opdrachtgerichte commandovoering (MA), door G.J. Felius (1) 44
 Opdrachtgerichte commandovoering (AMA), door dr. P.H.J. Olsthoorn en prof. dr. A.L.W. Vogelaar (2) 100
 Operationeel jurist. Doelselectie bij luchtoperaties en de rol van de –, door mr. J. Voetelink (6) 327
 Opleiding en training (O&T). Een visie op O&T van de grondgebonden vuursteun, door H.J.M. van Rijssen (3) 143

- Opleiding en training (O&T). Een visie op O&T van de grondgebonden vuursteun (MA),
door L.J.T. Benoist (5) 262
- OVSE: aanpassingen aan de uitdagingen van de 21-ste eeuw. Nederlands voorzitterschap van
de OVSE, door drs. J.R. Twiss Quarles van Ufford en P.W. Gorissen (2) 75

P

- Personeel op de schop (Ed) (9) 430
- Psychologische aspecten van 'airpower'. Van bij- tot hoofdzaak, door drs. W.M. Klumper (6) 312
- Psychologische perspectieven op Informatie Operaties, door dr. H.J. Griffioen-Young,
drs. H.J.W. Janssen en prof.dr. A.W.K. Gaillard (1) 36

R

- Revolutie in de lucht. 'Airpower' in het postmoderne tijdperk -, door F. Osinga (6) 338
- 'Revolution in military affairs. From the House of Orange to the House of Bush: 400 years of -',
door prof. G. Parker (4) 177
- Robots in het veld; makers voor het leven, door dr.ir. E.J.A. van Zijderveld en D.M. Brongers (7/8) 376
- Rusland en de VS. Zin en onzin van nucleaire strategie, door prof. dr.V.S. Belous (1) 18

S

- Samenvattingen (1) 47; (2) 101; (3) 159; (4) 215; (5) 267; (6) 361; (7/8) 427; (9) 491;
(10) 546; (11) 623; (12) 679
- Sierra Leone. 'All are welcome', door L. Polman (4) 208
- Sierra Leone. Bingo, door L. Polman (5) 250
- Sierra Leone. 'F*** ECOMOG', door L. Polman (11) 610
- Sierra Leone. 'International Force of Accountants', door L. Polman (9) 480
- Sierra Leone. 'One person one gun', door L. Polman (10) 532
- Sierra Leone. W.A.R., door L. Polman (7/8) 420
- 'Soldier-scholars' in opleiding of: studeren doe je in spijkerbroek, door dr. J.S. van der Meulen (11) 614
- Staatsburger in uniform, door P.H. de Vries (5) 252
- Stuurmanskunst (Ed) (1) 2
- Summaries (1) 48; (2) 102; (3) 160; (4) 216; (5) 268; (6) 363; (7/8) 428; (9) 492;
(10) 547; (11) 624; (12) 680

T

- Tegenwicht. Commandant, zetbaas, speelbal, door P.H. de Vries (3) 152
- Tegenwicht. Eisen stellen, door P.H. de Vries (1) 42
- Tegenwicht. De militaire was, door P.H. de Vries (7/8) 422
- Tegenwicht. De militaire was (MA), door A. Bosman (10) 536
- Tegenwicht. De moraal van moreel, door P.H. de Vries (4) 210
- Tegenwicht. Mythen, sprookjes en andere onzin, door P.H. de Vries (2) 95
- Tegenwicht. Mythen, sprookjes en andere onzin (MA), door B.E. Bozuwa (3) 154
- Tegenwicht. Mythen, sprookjes en andere onzin (MA), door ir. J. van Dijke (4) 212
- Tegenwicht. Staatsburger in uniform, door P.H. de Vries (5) 252
- Tegenwicht. Tegenspreken, door P.H. de Vries (10) 534
- Tegenwicht. Tegenspreken (MA), door drs. K.P. de Jong (12) 674
- Tegenwicht. Vertrouwen, door P.H. de Vries (11) 612
- Tegenwicht. Vormen, door P.H. de Vries (9) 482
- Tegenwicht. 1000 Woorden over: lezen, door P.H. de Vries (12) 672
- Terrorisme. Ethische grenzen aan de oorlog tegen het -, door dr. C.A.J. Ceulemans (4) 165
- Toekomstig optreden. Cruciale elementen van -, door D.L. Berlijn (6) 358
- Training. Opleiding en - (O&T). Een visie op O&T van de grondgebonden vuursteun,
door H.J.M. van Rijssen (3) 143
- Tsjetsjeense conflict. De inzet van Russische 'airpower' in het tweede -
(oktober 1999 - heden), door drs. M. de Haas (7/8) 400

U

- US Army 'transformation' en de Koninklijke Landmacht. De toekomst wordt zichtbaar, maar wat doen we ermee?, door M.C. de Kruif en N.J.E. van der Zee (3) 131
- US Army 'transformation' en de Koninklijke Landmacht. De toekomst wordt zichtbaar, maar wat doen we ermee? (MA), door P. Bolder en W. Klumper (5) 259
- US Army 'transformation' en de Koninklijke Landmacht. De toekomst wordt zichtbaar, maar wat doen we ermee? (MA), door N.W. Tak en M.H. Wijnen (5) 262
- US Army 'transformation' en de Koninklijke Landmacht. De toekomst wordt zichtbaar, maar wat doen we ermee? (AMA), door M.C. de Kruif en N.J.E. van der Zee (5) 264

V

- Veiligheids- en defensiebeleid. Het -. Fundamentele ontwikkelingen vragen om een fundamentele discussie, door drs. I. Piepers (1) 5
- Verbeter voortdurend, maar behoud het goede, door C.G.J. Hilderink (11) 565
- Vertrouwen, door P.H. de Vries (11) 612
- Vertrouwen in de leidinggevende, door drs. I.E. van der Kloet (10) 508
- Vietnam. De luchtoorlog in Korea en -. Overeenkomsten, verschillen en lessen, door F.H. Meulman (6) 288
- Vormen, door P.H. de Vries (9) 482
- Vrouwen in de KL. Aanmoedigen of gedogen?, door drs. A.B. Hendriks (5) 243
- VS. Rusland en de -. Zin en onzin van nucleaire strategie, door prof. dr. V.S. Belous (1) 18

W

- 1000 Woorden over: lezen, door P.H. de Vries (12) 672
- W.A.R., door L. Polman (7/8) 420
- Wederopbouw. Inzet van kennis en ervaring voor de -. Een essay over de toekomst van de krijgsmacht, door C.A.J. ten Anscher en J.C. Terweijden (10) 528
- Weg met de bevelhebbers (Ed) (7/8) 366

Y

Z

AUTEURS

A

- Angeren, J.F.W. van. Douhet, atoombommen en de angst voor Harmagédon. Het strategisch gebruik van airpower tijdens de Koude Oorlog (6) 301
- Anscher, C.A.J. ten en J.C. Terweijden. Inzet van kennis en ervaring voor de wederopbouw. Een essay over de toekomst van de krijgsmacht (10) 528

B

- Bastin, M.J.H.M., W.C.G.J. Gerdson en C.J. Matthijssen. I I Air Manoeuvre Brigade operationeel gereed. Een 'joint' eenheid bij uitstek (12) 629
- Belous, prof.dr. V.S. Rusland en de VS. Zin en onzin van nucleaire strategie (1) 18
- Benoist, L.J.T. Opleiding en training (O&T). Een visie op O&T van de grondgebonden vuursteun (MA) (5) 262
- Berlijn, D.L. Cruciale elementen van toekomstig optreden (6) 358
- Bijl, mr. D. De nieuwe wet op de Inlichtingen- en Veiligheidsdiensten (AMA) (3) 156
- Bok, drs. A.A.H. de. Het Nederlandse veiligheids- en defensiebeleid (AMA) (2) 97
- Bolder, P. en W. Klumper. US Army 'transformation' en de Koninklijke Landmacht. De toekomst wordt zichtbaar, maar wat doen we ermee? (MA) (5) 259
- Boltze, T.W. Andere tijden vragen om een andere krijgsmacht (MA) (10) 536

Bosman, A. Tegenwicht. De militaire was (MA)	(10)	536
Bozuwa, B.E. Tegenwicht. Mythen, sprookjes en andere onzin (MA)	(3)	154
Brongers, D.M. en dr.ir. E.J.A. van Zijderveld. Robots in het veld; makkers voor het leven	(7/8)	376

C

Campo, J.M. à La dissuasion Française. La -. De Franse nucleaire doctrine in het veleden en in de nieuwe strategische omgeving	(4)	194
Cate, drs. A. ten. Naar de geul van haat, verbittering en bloed. Nederlandse officieren in het Midden-Oosten, 1956	(10)	517
Ceulemans, dr. C.A.J. Ethische grenzen aan de oorlog tegen het terrorisme	(4)	165
Clemmesen, M.H. The Baltic States. Transition towards Efficient Armed Forces	(11)	597
Coolen, prof.mr. G.L. De ontwikkeling van de militaire strafrechtspraak sinds het begin van de negentiende eeuw	(12)	661

D

Damen, J.T.M. en R.E. Harmsma. De nieuwe NAVO-commandostructuur (MA)	(12)	674
Dijke, J. van. Mythen, sprookjes en andere onzin (MA)	(4)	212
Docter, J. Flexibiliteit en starheid in krijgshistorisch perspectief (MA)	(11)	615
Dorrestijn, L.J.J. Militaire ethiek. Enkele kanttekeningen bij een nieuw militair studieboek	(9)	446
Drew, prof. D.M. The road to academic 'critical mass'	(6)	272

E

Emmens, H. 'NATO Intelligence Development Campaign'	(7/8)	369
---	-------	-----

F

Faber, ir. N., dr. W. Jansen en ir. P.L.J. Thoolen. Denken in netwerken. Integratie van logistiek, informatiekunde & ICT en organisatiekunde in het onderwijs	(7/8)	413
Felius, G.J. Opdrachtgerichte commandovoering (MA)	(1)	44

G

Gaillard, prof.dr. A.W.K., dr. H.J. Griffioen-Young en drs. H.J.W. Janssen. Psychologische perspectieven op Informatie Operaties	(1)	36
Gelissen, W.J.A., W.C.G.J. Gerdsen en C.J. Matthijssen. II Air Manoeuvre Doctrine. Introductie van een 'joint' leidraad	(12)	642
Gerdsen, W.C.G.J., M.J.H.M. Bastin en C.J. Matthijssen. II Air Manoeuvre Brigade operationeel gereed. Een 'joint' eenheid bij uitstek	(12)	629
Gerdsen, W.C.G.J., W.J.A. Gelissen en C.J. Matthijssen. II Air Manoeuvre Doctrine. Introductie van een 'joint' leidraad	(12)	642
Gorissen, P.W. en drs. J.R. Twiss Quarles van Ufford. OVSE: aanpassingen aan de uitdagingen van de 21-ste eeuw. Nederlands voorzitterschap van de OVSE	(2)	75
Griffioen-Young, dr. H.J., prof.dr. A.W.K. Gaillard en drs. H.J.W. Janssen. Psychologische perspectieven op Informatie Operaties	(1)	36
Groen, prof.dr. P.M.H. en dr. W. Klinkert. Boekenwijsheid en militaire geest. 175 Jaar KMA	(11)	553
Groot, R. De Hogere Defensie Vorming	(11)	587

H

Haas, drs. M. de. De inzet van Russische 'airpower' in het tweede Tsjetsjeense conflict (oktober 1999 - heden)	(7/8)	400
Harmsma, R.E. en J.T.M. Damen. De nieuwe NAVO-commandostructuur (MA)	(12)	674
Hendriks, drs. A.B. Vrouwen in de KL. Aanmoedigen of gedogen?	(5)	243
Hilderink, C.G.J. Verbeter voortdurend, maar behoud het goede	(11)	565

I

J

Jansen, dr. W., ir. N. Faber en ir. P.L.J. Thoolen. Denken in netwerken. Integratie van logistiek, informatiekunde & ICT en organisatiekunde in het onderwijs	(7/8)	413
---	-------	-----

- Janssen, drs. H.J.W., dr. H.J. Griffioen-Young en prof.dr.A.W.K Gaillard. Psychologische perspectieven op Informatie Operaties (1) 36
 Jong, K.P. de. Tegenspreken (MA) (12) 674
 Jongh, J.P.A. de. Andere tijden vragen om een andere krijgsmacht (MA) (5) 257
 Jongh, J.P.A. de. Andere tijden vragen om een andere krijgsmacht (AMA) (9) 488

K

- Kappen, F.E. van. Gedachten over 'de officier' (2) 53
 Klinkert, dr.W. De Marokkaanse militaire bijdrage aan de strijd tegen nazi-Duitsland 1940-1945 (5) 230
 Klinkert, dr.W. en prof.dr.P.M.H. Groen. Boekenwijsheid en militaire geest. 175 Jaar KMA (11) 553
 Kloet, drs. I.E. van der. Vertrouwen in de leidinggevende (10) 508
 Klumper, drs.W.M. Psychologische aspecten van 'airpower'. Van bij- tot hoofdzaak (6) 312
 Klumper, W. en P. Bolder. US Army 'transformation' en de Koninklijke Landmacht. De toekomst wordt zichtbaar, maar wat doen we ermee? (MA) (5) 259
 Kok, P.C. en C. Schwenke. Andere tijden vragen om een andere krijgsmacht (4) 200
 Kok, P.C. en C. Schwenke. Andere tijden vragen om een andere krijgsmacht (AMA) (9) 484
 Kramer, drs. E.H. en prof.dr. H. Kuipers. Flexibiliteit en starheid in krijgshistorisch perspectief (9) 454
 Kruif, M.C. de en N.J.E. van der Zee. US Army 'transformation' en de Koninklijke Landmacht. De toekomst wordt zichtbaar, maar wat doen we ermee? (3) 131
 Kruif, M.C. de en N.J.E. van der Zee. US Army 'transformation' en de Koninklijke Landmacht. De toekomst wordt zichtbaar, maar wat doen we ermee? (AMA) (5) 264
 Kuipers, prof.dr. H. en drs. E.H. Kramer. Flexibiliteit en starheid in krijgshistorisch perspectief (9) 454

L

- Loo, drs. P.E. van. Geen mid-life crisis maar een mid-life update. Het moderniseringsprogramma van de F-16 (3) 109

M

- Matthijssen, C.J., M.J.H.M. Bastin en W.C.G.J. Gerdson. I I Air Manoeuvre Brigade operationeel gereed. Een 'joint' eenheid bij uitstek (12) 629
 Matthijssen, C.J., W.C.G.J. Gerdson en W.J.A. Gelissen. I I Air Manoeuvre Doctrine. Introductie van een 'joint' leidraad (12) 642
 Meulen, dr. J. S. van der. 'Soldier-scholars' in opleiding of: studeren doe je in spijkerbroek (11) 614
 Meulman, F.H. De luchtoorlog in Korea en Vietnam. Overeenkomsten, verschillen en lessen (6) 288
 Mulder, J.R. De nieuwe wet op de Inlichtingen- en Veiligheidsdiensten (MA) (3) 154

N

O

- Oliemans, E.J. De toekomst van de krijgsmacht (MA) (4) 212
 Olsthoorn, dr. P.H.J. Eer: een beloning voor moed (1) 27
 Olsthoorn, dr. P.H.J. en prof.dr.A.L.W. Vogelaar. Opdrachtgerichte commandovoering (AMA) (2) 100
 Osinga, F. 'Airpower' in het postmoderne tijdperk. Revolutie in de lucht (6) 338
 Osinga, F. Netwerkend de oorlog in? NCW en de Europese militaire transformatie I (7/8) 386
 Osinga, F. Netwerkend de oorlog in? NCW als product van de revolutie II (9) 433

P

- Parker, prof. G. 'From the House of Orange to the House of Bush: 400 years of revolution in military affairs' (4) 177
 Piepers, drs. I. Een integrale aanpak: cruciaal voor de effectiviteit van de krijgsmacht (5) 221
 Piepers, drs. I. Het Nederlandse veiligheids- en defensiebeleid. Fundamentele ontwikkelingen vragen om een fundamentele discussie (1) 5
 Piepers, drs. I. Het Nederlandse veiligheids- en defensiebeleid (AMA) (2) 98
 Polman, L. 'All are welcome!' (4) 208
 Polman, L. Bingo (5) 250
 Polman, L. 'F*** ECOMOG' (11) 610
 Polman, L. 'International Force of Accountants' (9) 480

Polman, L. 'One person one gun' (10) 532
Polman, L.W.A.R. (7/8) 420

R

Rijssen, drs. H.M. van. Opleiding en training (O&T). Een visie op O&T van de grondgebonden vuursteun (3) 143

S

Silva Feirreira. R.M. da. Nieuwe vormen van conflicten (2) 62
Sinterniklaas, drs. R. Officiersopleidingen uit de gelederen. Bekend maar onbemind (11) 574
Schwenke, C. en P.C. Kok. Andere tijden vragen om een andere krijgsmacht (4) 200
Schwenke, C. en P.C. Kok. Andere tijden vragen om een andere krijgsmacht (AMA) (9) 484

T

Tak, N.W. en M.H. Wijnen. US Army 'transformation' en de Koninklijke Landmacht. De toekomst wordt zichtbaar, maar wat doen we ermee? (MA) (5) 262
Terpstra, drs. J. Elf jaargangen Militaire Spectator (1992-2002) (12) 653
Terweijden, J.C. en C.A.J. ten Anscher. Inzet van kennis en ervaring voor de wederopbouw. Een essay over de toekomst van de krijgsmacht (10) 528
Teunissen, prof.mr. P.J. De NAVO en de EU na de Top te Praag (3) 120
Thoolen, ir. P.L.J., ir. N. Faber en dr.W. Jansen. Denken in netwerken. Integratie van logistiek, informatiekunde & ICT en organisatiekunde in het onderwijs (7/8) 413
Twiss Quarles van Ufford, J.R. en P.W. Gorissen. OVSE: aanpassingen aan de uitdagingen van de 21-ste eeuw. Nederlands voorzitterschap van de OVSE (2) 75

U

V

Voetelink, mr. J. Doelselectie bij luchtoperaties en de rol van de operationeel jurist (6) 327
Vogelaar, prof.dr. A.L.W. en dr.P.H.J. Olsthoorn. Opdrachtgerichte commandovoering (AMA) (2) 100
Vries, P.H. de. Commandant, zetbaas, speelbal (3) 152
Vries, P.H. de. De militaire was (7/8) 422
Vries, P.H. de. Eisen stellen (1) 42
Vries, P.H. de. Mythen, sprookjes en andere onzin (2) 95
Vries, P.H. de. Staatsburger in uniform (5) 252
Vries, P.H. de. Tegenspreken (10) 534
Vries, P.H. de. Vertrouwen (11) 612
Vries, P.H. de. Vormen (9) 482
Vries, P.H. de. 1000 Woorden over: lezen (12) 672
Vuren, A.J. van. Andere tijden vragen om een andere krijgsmacht (MA) (5) 254

W

Widdershoven, drs. C. Irak: eindafrekening of begin aanpak schurkenstaten? De Iraans-Russische samenwerking en het Iraakse dilemma (2) 81
Wiggen, O.P. van en M.H. Wijnen. Gemechaniseerde eenheden: misvattingen en opvattingen (9) 472
Wijk, prof.dr. R. de. Andere tijden vragen om een andere krijgsmacht (MA) (5) 255
Wijnen, M.H. en O.P. van Wiggen. Gemechaniseerde eenheden: misvattingen en opvattingen (9) 472
Wijnen, M.H. en N.W. Tak. US Army 'transformation' en de Koninklijke Landmacht. De toekomst wordt zichtbaar, maar wat doen we ermee? (MA) (5) 262
Wijninga, P.W.W. De ontwikkeling van 'airpower' tot 1945 (6) 277
Wulfaert, S.A.M. De nieuwe NAVO-commandostructuur. Meer dan een nieuw jasje? (10) 497

Y

Z

Zee, N.J.E. van der en M.C. de Kruif. US Army 'transformation' en de Koninklijke Landmacht. De toekomst wordt zichtbaar, maar wat doen we ermee? (3) 131

Zee, N.J.E. van der en M.C. de Kruif. US Army 'transformation' en de Koninklijke Landmacht. De toekomst wordt zichtbaar, maar wat doen we ermee? (AMA)	(5) 264
Zevenbergen-Snel, drs. B. van en drs. P.M. van Zijl. Carrière of barrière?	(2) 89
Zijderveld, dr.ir. E.J.A. van en D.M. Brongers. Robots in het veld; makkers voor het leven	(7/8) 376
Zijl, drs. P.M. van en drs. B. van Zevenbergen-Snel. Carrière of barrière?	(2) 89

RECENSIES

A

B

Bosnia after Dayton. Nationalist partition and international intervention, door S. Bose (A. ten Cate) ISBN 18 5065 645 2	(5) 265
Burchten en forten en andere versterkingen in Vlaanderen, door L. de Vries (C.N.J. Neisingh) ISBN 90 5826 195 6	(7/8) 424

C

D

De onderofficier in het Nederlandse leger 1586-2001, door W. Bevaart (J. Terpstra) ISBN 90 1209 286 8	(12) 677
Dynamics of Military Revolution 1300-2050. The -, door M. Knox en W. Murray (red.) (P.J.E.J. van den Aker) ISBN 05 2180 079 X	(11) 622

E

Een soldaat doet zijn plicht. Generaal H.G. Winkelman, zijn leven en betekenis als militair (1876-1952), door T. van Middelkoop (F. Matser) ISBN 90 2883 643 8	(7/8) 425
Einde oefening. Infanterist tijdens de Koude Oorlog, door G.J. Felius (J. Terpstra) ISBN 90 8074 001 2	(3) 157
Erkenning. Van oorlogstrauma naar klaagcultuur, door J. Withuis (J.A. de Moor) ISBN 90 2341 037 8	(10) 538

F

For the sake of example. Capital courts martial 1914-1920: the truth, door A. Babington (M.D. Fink) ISBN 01 4139 100 6	(10) 542
--	----------

G

H

Haantjes in vogelvlucht. De -. Het Veluwebataljon I-8 R.I. in Indië, 1945-1948, door G. Visser (C. Matser en F. Matser) ISBN 90 5194 243 5	(5) 266
Hell in Hürtgenwald. The ordeal and triumph of an American Infantry Regiment, door R.S. Rush (W.J. Hagemeyer) ISBN 07 0061 128 2	(10) 540

I

Indië-veteraan ben je levenslang, door A.P. de Graaff (F. Matser) ISBN 90 5194 255 9	(10) 543
---	----------

→

J

K

L

Luchtmacht opgebouwd. De -. De totstandkoming en de realisatie van het Luchtmacht-opbouwplan 1951, door D. Starink (J. Hoffenaar)
ISBN 90 7369 618 6

(10) 544

M

Militaire ethiek. Morele dilemma's van militairen in theorie en praktijk, door A.H.M. van Iersel en Th.A. van Baarda (red.) (A. Pauwels)
ISBN 90 5573 310 5

(11) 619

N

Nederland 1938-1948. Economie en samenleving in jaren van oorlog en bezetting, door H.A.M. Klemann (J.T.W.H. van Woensel)
ISBN 90 5352 767 2

(12) 676

O

Oorlogszone: Berlijn, door D.L. Robbins (J. Terpstra)
ISBN 90 2906 937 6

(1) 46

P

R

Russia's Heroes, 1941-1945. An epic account of struggle and survival on the Eastern Front, door A. Axell (J.F.W. van Angeren)
ISBN 18 4119 312 7

(4) 214

S

Studeren in uniform. 175 Jaar Koninklijke Militaire Academie 1828-2003, door P. Groen en W. Klinkert (T. de Kruijf)
ISBN 90 1209 772 X

(11) 617

T

U

V

Van marketenster tot logistiek netwerk. De militaire logistiek door de eeuwen heen, door H. Roos (red.) (W.J. Hagemeijer)
ISBN 90 5352 775 3

(11) 620

W

Warrior Politics. Why leadership demands a pagan ethos, door F. Robert en D. Kaplan (P.H.J. Olsthoorn)
ISBN 03 7550 563 6

(9) 489

Y

Z